

Súd: Najvyšší správny súd SR
Spisová značka: 2Stk/5/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5022200238
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 03. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marián Trenčan
ECLI: ECLI:SK:NSSSR:2025:5022200238.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Mariána Trenčana a členov senátu JUDr. Eleny Berthotyovej, PhD. a prof. JUDr. Juraja Vačoka, PhD., v právnej veci žalobcu (v kasačnom konaní sťažovateľ): Z. J. N., narodený XX.XX.XXXX, trvale bytom T. N. XXX, XXX XX T. N., právne zastúpeného: JUDr. Ivanom Jánošíkom, advokát so sídlom Klincová 35, Bratislava, IČO: 31 763 898, proti žalovanému: Okresný úrad Žilina, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. OU-ZA-OOP1-2022/012057-002 zo dňa 24. februára 2022, o kasačnej sťažnosti žalobcu proti rozsudku Správneho súdu v Banskej Bystrici č. k. ZA-15Sa/19/2022 zo dňa 19. decembra 2023, ECLI:SK:SpSBB:2023:5022200238.1, takto

rozhodol:

- I. Návrh na prerušenie kasačného konania sa zamietá.
- II. Kasačná sťažnosť sa zamietá.
- III. Účastníkom konania sa nárok na náhradu trov kasačného konania nepriznáva.

odôvodnenie:

I. Konanie pred orgánmi verejnej správy

1. Okresný úrad Bytča, odbor krízového riadenia (ďalej aj ako „prvostupňový orgán“) rozhodnutím č. OU-BY-OKR-2021/000784-009 zo dňa 06.12.2021 (ďalej len „prvostupňové rozhodnutie“) uznal žalobcu vinným zo spáchania priestupku na úseku civilnej ochrany podľa § 32 ods. 1 písm. a) zákona č. 42/1994 Z. z. o civilnej ochrane obyvateľstva (ďalej len „zákon č. 42/1994 Z. z.“ alebo „zákon o civilnej ochrane“) v spojení s uznesením vlády Slovenskej republiky č. 160 zo 17. marca 2021 k návrhu na prijatie opatrení podľa čl. 5 ods. 4 ústavného zákona č. 227/2002 Z. z. o bezpečnosti štátu v čase vojny, vojnového stavu, výnimočného stavu a núdzového stavu a uznesením vlády Slovenskej republiky č. 128 z 3. marca 2021 k návrhu aktualizácie mapy okresov podľa aktuálnej rizikovosti s ohľadom na šírenie ochorenia COVID-19 (ďalej aj ako „dotknuté uznesenia vlády“), ktorého sa žalobca dopustil dňa 28.03.2021 v čase 17:00 hod. tým, že sa nachádzal počas zákazu vychádzania pred vstupom do predajne OBI na ulici Vysokoškolákov č. 35A, Žilina, bez preukázania sa negatívnym PCR testom nie starším ako 7 dní, negatívnym antigénovým testom certifikovaným na území Európskej únie nie starším ako 7 dní alebo dokladom o prekonaní ochorenia COVID-19 nie starším ako 3 mesiace alebo dokladom o zaočkovaní proti ochoreniu COVID-19 aj druhou dávkou vakcíny a od tohto očkovania uplynulo 14 dní alebo dokladom o neumožnení vykonania testu na ochorenie COVID-19 z dôvodu zdravotného stavu alebo zdravotnej kontraindikácie.

2. Za tento priestupok bola podľa § 11 ods. 1 písm. a), § 87 ods. 1 zákona č. 372/1990 Z. z. (ďalej len „priestupkový zákon“) v nadväznosti na ustanovenie § 32 ods. 2 zákona č. 42/1994 Z. z., žalobcovi uložená sankcia, a to pokarhanie a zároveň bol žalobca povinný uhradiť štátu trovy konania vo výške 16,- Eur.

3. Na odvolanie žalobcu žalovaný rozhodnutím č. OU-ZA-OOP1-2022/012057-002 zo dňa 24.02.2022 (ďalej len „napadnuté rozhodnutie“ alebo „preskúmané rozhodnutie“) zmenil prvostupňové

rozhodnutie vo výrokovej časti tak, že túto v závere doplnil o konštatáciu upresňujúcu druhovú kvalifikáciu priestupku na úseku civilnej ochrany, cit.: „a teda uvedeným konaním neuposlúchol pokyny a výzvy vlády, ktoré vyhlasuje a vydáva v súvislosti s plnením úloh civilnej ochrany.“ A zároveň z výrokovej časti vypustil ustanovenie § 87 zákona o priestupkoch vzťahujúce sa výlučne na rozkazné konanie (zrejmä nesprávne). V právnom posúdení veci sa stotožnil s prvostupňovým orgánom.

II. Konanie pred správnym súdom

4. Proti preskúmanému rozhodnutiu podal žalobca v zákonnej lehote správnu žalobu na Krajský súd v Žiline a navrhol zrušiť napadnuté rozhodnutie, príp. ho vyhlásiť za nulité. Namietal predovšetkým, že vláda svojvoľne a bez opory v zákone uznesením obmedzila slobodu pohybu a pobytu podľa čl. 5 ods. 3, ods. 4 písm. g) zákona č. 227/2002 Z. z. Ústavný zákon o bezpečnosti štátu v čase vojny, vojnového stavu, výnimočného stavu a núdzového stavu (ďalej aj ako „ústavný zákon o bezpečnosti štátu“), a to práve zákazom vychádzania. Poukazujúc na čl. 13 ods. 1 písm. a), ods. 2 Ústavy SR v spojení s Nálezom Ústavného súdu zo dňa 30.01.2003 sp. zn. III. ÚS 100/02 mal za to, že všeobecne záväzným nariadením nemôže byť uložená nová povinnosť, ktorá neexistuje v zákone. Konanie, ktorého sa dopustil, nepovažuje za priestupok, keďže zákaz vychádzania v čase núdzového stavu nebol určený zákonom a absentoval právny základ jeho zavedenia z dôvodu nedostatku právomoci vlády určiť medze slobody pohybu v rozhodnom období.

5. Správny súd v Banskej Bystrici (ďalej len „správny súd“) správnu žalobu rozsudkom č. k. ZA-15Sa/19/2022 zo dňa 19. decembra 2023 (ďalej len „napadnutý rozsudok“) ako nedôvodnú zamietol. V prvom rade akcentoval skutočnosť, že v čase spáchania skutku žalobcom (28.03.2021) bol pre územie Slovenskej republiky vyhlásený núdzový stav trvajúci od 1. októbra 2020 do 15. mája 2021, počas ktorého na základe ústavného zákona o bezpečnosti štátu vláda mohla uznesením ukladať povinnosti a obmedzovať v tomto zákone (čl. 5 ods. 3) vypočítané základné práva, vrátane slobody pohybu a pobytu. V súvislosti s námietkou, že vláda nemá právomoc obmedziť základné práva a slobody, správny súd prilihavo poukázal na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky č. k. PL. ÚS 2/2021-80 zo dňa 31. marca 2021, v zmysle ktorého núdzový stav má v právnom poriadku SR rozsiahle účinky a na základe ústavného zákona o bezpečnosti štátu umožňuje vláde, aby priamo jej rozhodnutím obmedzila vymenované základné práva a uložila povinnosti. Ide o samotnou ústavou predpokladaný predpis (čl. 51 ods. 2 a čl. 102 ods. 3 Ústavy SR) a má rovnakú právnu silu ako ústava s tým, že stojí vedľa ústavy „pripravený“ na ním predpokladané osobitné krízové situácie.

6. Citujúc relevantné časti onoho nálezu správny súd objasnil, že ústavný zákon o bezpečnosti štátu tak v zásade samostatne upravuje podmienky a rozsah obmedzenia základných práv a slobôd a na rozdiel od ústavy umožňuje (i) priamo uznesením vlády obmedzovať vypočítané základné práva a slobody, (ii) pričom sa tak musí diať v nevyhnutnom rozsahu a čase. Uvedený model vytvára základ pre okamžitú akcieschopnosť vlády pri prijímaní účinných opatrení na odvrátenie bezprostrednej pandemickej hrozby. Pripomenul, že osobitne pre núdzový stav v čase pandémie platí čl. 5 ods. 4 ústavného zákona o bezpečnosti štátu, podľa ktorého v čase núdzového stavu vyhláseného z dôvodu ohrozenia života a zdravia osôb v príčinnej súvislosti so vznikom pandémie možno v nevyhnutnom rozsahu a na nevyhnutný čas podľa závažnosti ohrozenia obmedziť základné práva a slobody a uložiť povinnosti na postihnutom alebo bezprostredne ohrozenom území, ktorým môže byť aj celé územie SR.

7. K forme obmedzenia práv a slobôd v období vyhláseného núdzového stavu správny súd uviedol, že Ústava SR nešpecifikuje, akou formou môže vláda počas núdzového stavu v nevyhnutnom rozsahu obmedziť niektoré základné práva a slobody. Podotkol, že uznesenia vlády vydávané počas núdzového stavu nemajú povahu právneho predpisu, ale ide o iné právne akty zverejňované v Zbierke zákonov. Tieto iné právne akty sú svojou povahou rozhodnutiami vlády vydávanými na základe čl. 5 ods. 4 v spojení s čl. 5 ods. 3 písm. g) ústavného zákona o bezpečnosti štátu o bezpečnosti štátu. Slovenský právny poriadok preto umožňuje, aby vláda svojimi rozhodnutiami v čase núdzového stavu priamo obmedzila základné práva a slobody v nevyhnutnom rozsahu a na nevyhnutný čas. Zdôraznil, že uvedené vyplýva aj z Nálezu Ústavného súdu zo dňa 14. októbra 2020, sp. zn. PL. ÚS 22/2020, cit.: „na základe núdzového stavu možno fakultatívne uznesením vlády priamo obmedziť základné práva a uložiť povinnosti.“

8. Správny súd v odôvodnení napadnutého rozsudku vyzdvihol skutočnosť, že obsah správnej žaloby tvoria názory, vyjadrenia, nerozvinuté citácie a prejavy nesúhlasu žalobcu vo vzťahu k zmieneným právnym aktom vlády a z nich plynúce všeobecné závery o nezákonnosti napadnutého rozhodnutia. Správny súd pripomenul, že ak žalobca namietal, že postupom správnych orgánov mu bola odňatá možnosť ochrany jeho práv, musí uviesť, pri ktorom procesnom úkone sa tak malo stať, aké vyjadrenia chcel v priebehu správneho konania uplatniť a čo je dôsledkom znemožnenia ich uplatnení, teda

aké subjektívne právo žalobcu malo byť v tejto súvislosti porušené. Správny súd konštatoval, že bez vyjadrenia jasného stanoviska žalobcu k súvisu vznesených námietok so zákonnosťou napadnutého rozhodnutia, t. j. k otázke, v čom konkrétne sa žalovaný mylil pri hodnotení dôkazov a pri právnom posúdení veci a z akých dôvodov, pokiaľ rozhodol spôsobom uvedeným v napadnutom rozhodnutí, vo svojej podstate nie sú tieto námietky ničím iným len vyjadrením vlastného názoru, resp. všeobecného nesúhlasu s hodnotením žalovaného. V tejto súvislosti poukázal aj na dikciu ustanovenia § 1aa zákona č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy, v zmysle ktorého vláda rozhoduje spravidla formou uznesenia vlády, pričom toto nepodlieha preskúmaniu súdom, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

9. Správny súd uzavrel, že pokiaľ sa žalobca podanou správnu žalobou síce domáhal zrušenia napadnutého rozhodnutia, avšak z dôvodov neústavnosti či nesúladu s inými všeobecne záväznými právnymi predpismi alebo iných väd dotknutých uznesení vlády, nemohol byť úspešný, pretože žalobnej argumentácii chýba esenciálna zložka v podobe jasnej, jednoznačnej a priamej súvislosti žalobných námietok s predmetom konania, ktorým bolo preskúmanie zákonnosti napadnutého rozhodnutia, nie prieskum uvedených uznesení vlády.

10. Správny súd sa osobitne venoval i námietke žalobcu o nulite napadnutého rozhodnutia ako správneho aktu, z ktorého nevyplývajú následky, ktoré sú s ním spájané. Konštatoval, že túto žalobnú námietku žalobca bez bližšieho zdôvodnenia jej súvislosti so zákonnosťou napadnutého rozhodnutia odôvodnil len jeho predchádzajúcim názorom týkajúcim sa uznesení vlády, ktoré pre nedodržanie stanovenej formy a úzkeho okruhu adresátov považoval za nulitné akty. Zákon o civilnej ochrane obyvateľstva však nevymedzuje kritériá pre nulitu individuálnych správnych aktov, ktoré sú na jeho základe vydávané, preto nulitu napadnutého, resp. prvostupňového rozhodnutia nemožno posudzovať. K namietanej nulite právnych aktov (uznesení vlády) platí, že správny súd nemá právomoc na ich preskúmanie.

11. Podľa správneho súdu niet sporu o tom, že žalobca neuposlúchol pokyny vlády vyhlásené v súvislosti s plnením úloh podľa zákona o ochrane civilného obyvateľstva, pričom svojím konaním sa dopustil priestupku na úseku civilnej ochrany podľa § 32 ods. 1 písm. a) zákona o civilnej ochrane obyvateľstva. Správny súd nezistil naplnenie žiadneho z dôvodov uvedených v ustanovení § 195 písm. a) až e) SSP, ktorý by odôvodňoval zrušenie napadnutého rozhodnutia. Konštatoval, že zistenie skutkového stavu bolo dostatočné na riadne posúdenie veci a skutkový základ napadnutého rozhodnutia je v súlade s obsahom administratívneho spisu, nakoľko z podkladov rozhodnutia je možné spoľahlivo dospieť k preukázanému záveru, že boli naplnené všetky znaky skutkovej podstaty priestupku. Sankcia vo forme pokarhania bola primeraná závažnosti priestupku, zohľadňujúc spôsob jeho spáchania, následky, okolnosti, za ktorých bol spáchaný, mieru zavinenia, pohnútku a osobu páchatela. Správny súd nezistil porušenie základných zásad trestného konania ani zásad ukladania trestov uplatniteľných aj pri posudzovaní sankcie uloženej za priestupok, ktorého sa žalobca preukázateľne dopustil a ktorého neodvratným právnym následkom bola práve sankcia uložená formou pokarhania.

III. Kasačná sťažnosť žalobcu, stanoviská účastníkov

A/

12. Sťažovateľ zastúpený advokátom podal proti napadnutému rozsudku v zákonnej lehote kasačnú sťažnosť z dôvodov, že správny súd rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 440 ods. 1 písm. g) SSP) a nesprávnym procesným postupom znemožnil účastníkovi konania, aby uskutočnil jemu patriace práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 440 ods. 1 písm. f) SSP). Zároveň navrhol kasačnému súdu prerušiť kasačné konanie za účelom posúdenia súladu právnych predpisov a právnych noriem s Ústavou SR a ústavným zákonom o bezpečnosti štátu. Žiada, aby kasačný súd zrušil rozsudok správneho súdu a vec mu vrátil na nové konanie a rozhodnutie.

13. Kasačný súd v stručnosti rekapituluje sťažnostné body:

- namieta, že prvostupňové rozhodnutie, ako i písomné predvolania (ku kasačnej sťažnosti doložené ako prílohy) mu neboli doručované zákonným spôsobom na ním určenú adresu pre doručovanie písomností v predmetnom konaní, čím došlo k porušeniu práv garantovaných tak Ústavou SR, ako aj medzinárodnoprávnymi záväzkami,

- zákon o civilnej ochrane obyvateľstva bol mlčky abrogovaný (zrušený ako celok) nadobudnutím účinnosti ústavného zákona č. 227/2002 Z. z. o bezpečnosti štátu v čase vojny, vojnového stavu, výnimočného stavu a núdzového stavu. Keďže sťažovateľovi bolo kladené za vinu spáchanie priestupku práve na úseku civilnej ochrany podľa § 32 ods. 1 písm. a) zákona o civilnej ochrane obyvateľstva, išlo

podľa jeho názoru o vyvodenie právnej zodpovednosti (správnoprávnej) na základe mlčky abrogovaného právneho predpisu, navyše i v rozpore s ústavným zákonom o bezpečnosti štátu. V tejto súvislosti odkazujúc na právnu teóriu sťažovateľ objasňuje pojem a význam implicitnej abrogácie,

- zastáva názor, že zákon o civilnej ochrane je v konflikte od nadobudnutia účinnosti ústavného zákona o bezpečnosti štátu (01.05.2002), keďže upravuje rovnakú materiu na úrovni tzv. bežného zákona ako ústavným zákonom predpokladaný druh krízovej situácie - núdzový stav (ad exemplum aj ohrozenie života a zdravia osôb v príčinnej súvislosti s pandémiou, i keď túto skutkovú situáciu nazýva iným spojením slov - „ohrozenie alebo obdobie pôsobenia následkov mimoriadnej udalosti na život, zdravie“ v § 2 ods. 1 obsoletného a fabulovaného druhu krízovej situácie - núdzového stavu de facto upraveného v zákone o civilnej ochrane obyvateľstva),
- sťažovateľ v ďalšom texte kasačnej sťažnosti ponúka detailný až vyčerpávajúci historicko-komparatívny rozbor pojmov bezpečnosť štátu, núdzový stav, krízová situácia, mimoriadna situácia podložený odbornou literatúrou, citovaním relevantnej judikatúry, ako aj poukazom na vývoj legislatívy. Uvedené v nadväzujúcich stranách dopĺňa o rozsiahlu analýzu blanketovej normy článku 51 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a ústavného zákona o bezpečnosti štátu,
- má za to, že povinnosti nie je možné uložiť ani práva a slobody obmedziť (ani) tzv. bežným zákonom, ani uznesením vlády SR nad „maximá“ (limity) stanovené v ústavnom zákone o bezpečnosti štátu pri ohrození života a zdravia osôb v príčinnej súvislosti s pandémiou. V okolnostiach konkrétneho prípadu je možné (fakultatívne) uložiť povinnosti a (fakultatívne) obmedziť práva a slobody taxatívne (nie exemplifikatívne) vymedzené v čl. 5 ods. 4 v spojení s čl. 5 ods. 3 ústavného zákona o bezpečnosti štátu, teda vyžadovanie testu na tzv. COVID-19, resp. preukázanie sa potvrdením o očkovaní proti tzv. COVID-19, dokladom o prekonaní ochorenia COVID-19 alebo dokladom o neumožnení vykonania testu na tzv. ochorenie COVID-19, je v rozpore s ústavným zákonom o bezpečnosti štátu, a teda takáto povinnosť nebola (ani) žalobcovi uložená ústavne konformným spôsobom. Uložením takej domnejšej povinnosti došlo k zásahu do základného práva žalobcu - práva na súkromie, ktoré je garantované tak Ústavou SR, ako aj medzinárodnými zmluvami,
- uznesením vlády SR je možné „iba“ vyhlásiť núdzový stav, aj to iba v nevyhnutnom rozsahu a na nevyhnutný čas v súlade s článkom 5 ods. 4 ústavného zákona o bezpečnosti štátu. Výzva vlády v dotknutých uzneseniach (spojená s testovaním, preukazovaním sa dokladom o prekonaní ochorenia, príp. očkovaním na COVID-19) nebola uložená ústavne konformným spôsobom. Vláda SR prekročila ukladaním týchto povinností (bez existencie splnomocňovacieho ustanovenia) svoje právomoci vyplývajúce jej z článku 5 ods. 4 s spojení s článkom 1 ods. 9 ústavného zákona o bezpečnosti štátu,
- prízvukuje, že Ústava SR priznáva právo si chrániť zdravie, nie povinnosť chrániť si zdravie. Pokiaľ ide o realizáciu ústavného príkazu ukladať povinnosti na základe ústavného zákona, nemôže byť v uznesení vlády SR uložená nová povinnosť (testovania sa na COVID-19 a preukazovania negativity), ktorá neexistuje v ústavnom zákone,
- per analogiam vyzdvihuje skutočnosť, že ak Ústavný súd SR konštatoval, že vyhlášky Úradu verejného zdravotníctva SR môžu byť publikované vo Vestníku vlády SR, neznamená to automaticky, že nimi môžu byť ukladané povinnosti a obmedzované práva v krízovej situácii (aj) z dôvodu ohrozenia života a zdravia osôb,
- postupom prvostupňového orgánu došlo podľa sťažovateľa aj k porušeniu jeho práva nebyť stíhaný bez existencie zákonného dôvodu s poukazom na článok 17 ods. 2 prvú vetu Ústavy SR a článok 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd už vydaním rozkazu o uznaní viny a uložení trestu (sankcie - pokarhanie),
- správny súd v napadnutom rozsudku poukázal na argument sťažovateľa o nemožnosti zaviesť zákaz vychádzania v núdzovom stave podľa ústavného zákona o bezpečnosti štátu, avšak ani s týmto žiadnym spôsobom nevysporiadal. Sťažovateľ naďalej trvá na tom, že vláda SR nemala právomoc na vydanie uznesenia, ktoré obmedzilo slobodu pohybu a pobytu zákazom vychádzania,
- správny súd mohol v prejednávanej veci uplatniť nielen jeden zákonný dôvod na zrušenie rozhodnutí, ale až štyri takéto dôvody (menovite podľa § 191 ods. 1 písm. b), c), d), g) SSP). Nebolo teda nutné hľadať dôvody na aplikáciu ustanovenia § 195 SSP, na ktoré správny súd v úvode odôvodnenia napadnutého rozsudku poukazuje,
- sťažovateľ v súvislosti s ním namietanou kolíziou zákona o civilnej ochrane a ústavného zákona o bezpečnosti štátu poukazuje na vec sa vzťahujúce derogačné pravidlá vyplývajúce z teórie práva, najmä pravidlo „lex superior derogat legi inferiori“, v zmysle ktorého právny predpis vyššej právnej sily ruší právny predpis nižšej právnej sily, ktorý je s ním v rozpore. Táto zásada rieši situáciu, keď do úvahy

prichádza aplikácia kolidujúcich právnych predpisov rozdielnej právnej sily na skutkovo zhodnú vec. Uplatňuje sa vo vzťahu ústavného zákona a zákona,

- vytyka správne mu súdu, že článok 6 ústavného zákona o bezpečnosti štátu, na ktorý odkázal, upravuje činnosť vlády v tzv. štandardnom ústavnom režime, kedy sa uplatňuje v plnom rozsahu Ústava SR, kým v tzv. krízovom ústavnom režime (v okolnostiach prejednávaneho prípadu v núdzovom stave) sú právomoci vlády a ich limity stanovené v článku onoho zákona s tým, že (aj) tu špecifikovaný článok je *lex specialis* v krízových situáciách k Ústave SR ako *lex generalis*,

- správny súd mal zrušiť rozhodnutie tak žalovaného, ako aj prvostupňového orgánu s poukazom na rímskoprávnu zásadu „*iura novit curia*“, keďže tým, že sa sťažovateľ nachádzal pred predajňou OBI, tak sa (ani) na základe skutkovej vety obsiahnutej v prvostupňovom rozhodnutí, ani na základe skutkovej vety obsiahnutej v rozhodnutí žalovaného, nemohol (ani) z dôvodov uvedených v tejto kasačnej sťažnosti dopustiť priestupku, za ktorý by mal niesť administratívnoprávnu zodpovednosť

- napriek tomu, že správny súd nezistil porušenie základných zásad trestného konania, sťažovateľ tieto vzhľadom a uvádza, že v okolnostiach konkrétneho prípadu išlo nielen o porušenie práva byť stíhaný (§ 2 ods. 1 Trestného poriadku), ale aj o porušenie zásady primeranosti a zdržanlivosti (§ 2 ods. 2 Trestného poriadku), čím došlo k porušeniu práva na spravodlivý súdny proces,

- sťažovateľ navrhuje, aby kasačný súd prerušil konanie postupom podľa § 25 SSP v spojení s § 162 ods. 1 písm. a) CSP, cit. „Súd konanie preruší, ak rozhodnutie závisí od otázky, ktorú nie je v tomto konaní oprávnený riešiť“ a inicioval konanie pred Ústavným súdom SR vzhľadom na to, že všeobecný súd nemá kompetenciu posudzovať súlad právnych predpisov/právnych noriem s Ústavou SR ani ústavným zákonom o bezpečnosti. Má za to, že podaná kasačná sťažnosť obsahuje kvalifikovanú právnu argumentáciu, ktorá by mala kasačnému súdu poslúžiť na predloženie návrhu Ústavnému súdu SR vo veci posúdenia súladu namietaných právnych predpisov a namietaných právnych noriem s Ústavou SR a ústavným zákonom o bezpečnosti štátu postupom podľa článku 125 Ústavy SR.

B/

14. Žalovaný sa ku kasačnej sťažnosti nevyjadril.

IV. Právne posúdenie veci kasačným súdom

15. Najvyšší správny súd Slovenskej republiky ako súd kasačný (ďalej aj „kasačný súd“) preskúmal napadnutý rozsudok v medziach sťažnostných bodov (§ 438 ods. 2, § 445 ods. 1 písm. c), ods. 2 SSP; kasačný súd neviazaný rozsahom a dôvodmi v prípadoch podľa § 195 SSP), pričom po zistení, že kasačná sťažnosť bola podaná oprávnenou osobou v zákonnej lehote (§ 442 ods. 1, § 443 ods. 2 písm. a) SSP) a že ide o rozhodnutie, proti ktorému je kasačná sťažnosť prípustná (§ 439 ods. 1 SSP), zohľadniac § 455 SSP nenariadil pojednávanie a po neverejnej porade senátu jednomyselne dospel k záveru, že kasačná sťažnosť nie je dôvodná, a preto ju podľa § 461 SSP zamietol týmto rozsudkom, ktorý po predchádzajúcom zverejnení termínu verejne vyhlásil dňa 31. marca 2025.

16. V prvom rade kasačný súd poukazuje na to, že skutkový stav je medzi oboma účastníkmi nesporný, t.j. priebeh skutku ako bol opísaný prvostupňovým správnym orgánom a žalovaným v rozhodnutiach, sťažovateľ nepopiera. Má však za to, že jeho konanie nie je priestupkom argumentujúc pritom skutočnosťou, že vládou ustanovená možnosť pohybovať sa voľne počas núdzového stavu v čase obmedzenia slobody pohybu len pri preukázaní sa testom negativity na COVID-19 alebo dokladom o prekonaní tohto ochorenia (ktorú preukázateľne porušil), nebola uložená ústavne konformným spôsobom a vláda uložením takejto povinnosti prekročila svoje právomoci vyplývajúce jej z článku 5 ods. 4 s spojení s článkom 1 ods. 9 ústavného zákona o bezpečnosti štátu.

17. Podľa § 32 ods. 1 písm. a) zákona o civilnej ochrane sa priestupku dopustí ten, kto neuposlúchne varovné signály, pokyny a výzvy vlády, ministerstiev, ostatných ústredných orgánov štátnej správy, iných ústredných štátnych orgánov, okresných úradov, obcí, právnických osôb a fyzických osôb, ktoré vyhlasujú a vydávajú v súvislosti s plnením úloh civilnej ochrany.

18. V zmysle čl. 5 ods. 4 ústavného zákona o bezpečnosti štátu v čase núdzového stavu vyhláseného z dôvodu ohrozenia života a zdravia osôb v príčinnej súvislosti so vznikom pandémie možno v nevyhnutnom rozsahu a na nevyhnutný čas podľa závažnosti ohrozenia obmedziť základné práva a slobody a uložiť povinnosti na postihnutom alebo na bezprostredne ohrozenom území, ktorým môže byť aj celé územie Slovenskej republiky, a to najviac v rozsahu podľa odseku 3 písm. a), b), e), g) (pozn. : obmedziť slobodu pohybu a pobytu), h) alebo písm. j).

19. Sťažovateľ v kasačnej sťažnosti tvrdí, že právomoc vlády uložiť povinnosť testovania sa na COVID-19 (resp. iné ochorenie) počas prepuknutej pandémie z ústavného zákona o bezpečnosti štátu nevyplýva. Kasačný súd môže len potvrdiť, že zákon takéto oprávnenie v súvislosti s pandemiou explicitne neustanovuje. Dáva však vláde právomoc obmedziť slobodu pohybu (čl. 5 ods. 3 písm. g) onoho zákona) s tým, že súčasťou výkonu takto priznanej právomoci je aj určenie spôsobu realizácie

obmedzenia základného práva vrátane stanovenia výnimiek (napr. spojených s uložením konkrétnej povinnosti), a to v závislosti od špecifik tej-ktorej mimoriadnej situácie. V uvedenom prípade takýmto spôsobom vláda obmedzila slobodu pohybu zavedením zákazu vychádzania, a zároveň stanovila z tohto obmedzenia výnimku pre tých, ktorí preukážu negatívitu na ochorenie COVID-19, resp. jeho prekonanie. 20. Kasačný súd sa stotožňuje so správnym súdom v konštatáciách o absencii súvisu vznesených námietok sťažovateľa so zákonnosťou napadnutého rozhodnutia ako základného predpokladu na kvalifikovaný prieskum rozhodnutia v správnom súdnictve. Uvádza, že otázka, ktorú sťažovateľ vymedzil ako spornú (neústavnosť dotknutých uznesení vlády), bola predmetom konania na Ústavnom súde v rámci posudzovania súladu dotknutých uznesení vlády vo veci vyhláseného (predĺženého) núdzového stavu počas pandémie COVID-19 s Ústavou SR a ústavným zákonom o bezpečnosti štátu. Uvedené pritom vyústilo do vydania nálezov Ústavného súdu SR (ďalej aj ako „ÚS SR“) č. k. PL. ÚS 22/2020 zo dňa 14. októbra 2020 a PL. ÚS 2/2021 zo dňa 31. marca 2021. Z týchto nálezov kasačný súd v ďalšom texte vyberá a cituje relevantné časti, ktorých obsah predstavuje kvalifikovanú odpoveď na (v tomto konaní) sťažovateľom vytykanú námietku nulity napadnutého rozhodnutia práve v dôsledku neústavnosti dotknutých uznesení vlády, cit.:

(Nález ÚS SR sp. zn. PL ÚS 22/2020)

„38. Podstatou veci je preskúmanie, či núdzový stav vyhlásený napadnutým uznesením vlády je v súlade s ústavou a ústavným zákonom o bezpečnosti štátu, konkrétne, či boli splnené formálne a vecné podmienky na jeho vyhlásenie (referenčné normy čl. 5 ods. 1 až 3 ústavného zákona o bezpečnosti štátu) a či tak boli naplnené kritériá princípu legality (čl. 1 ods. 1 ústavy) a viazanosti štátnej moci právom (čl. 2 ods. 2 ústavy).

39. Núdzový stav má v právnom poriadku rozsiahle účinky. Na základe ústavného zákona o bezpečnosti štátu umožňuje vláde, aby priamo jej rozhodnutím obmedzila vymenované základné práva alebo uložila povinnosti. Viacero zákonov obsahuje ustanovenia, ktoré sa aplikujú len na základe vyhláseného núdzového stavu, napríklad zákon o verejnom obstarávaní alebo zákon o elektronických komunikáciách. Osobitne možno spomenúť také zákony, ktoré v rámci núdzového stavu umožňujú vydávať vládne nariadenia súvisiace s núdzovým stavom a na základe ktorých môžu byť ukladané povinnosti.

40. Ústavnosť, život a zdravie, demokracia, sloboda a právny štát sú pojmy mimoriadnej hodnoty, ktoré sa osobitným spôsobom prejavujú v predmetnom konaní o ústavnosti núdzového stavu vyhláseného v súvislosti so šírením nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby COVID-19.

41. Ústavný systém počíta s rozmanitosťou spoločenského a štátneho života, ktorých súčasťou môžu byť aj dramatické udalosti, na ktoré už nestačí reagovať bežnými nástrojmi právneho poriadku. Ústavný zákon o bezpečnosti štátu je samotnou ústavou predpokladaný predpis (čl. 51 ods. 2 a čl. 102 ods. 3 ústavy). Má rovnakú právnu silu ako ústava s tým, že stojí vedľa ústavy „pripravený“ na ním predpokladané osobitné situácie. Táto pozícia ústavného zákona o bezpečnosti štátu vyjadruje, že sa aplikuje ojedinele, len v skutočne potrebných situáciách, avšak zároveň umocňuje právnu istotu tým, že je vopred jasné, ako bude štátna moc v osobitných situáciách postupovať. Ústava a ústavný zákon o bezpečnosti štátu tak sledujú, aby bol „za každú cenu“ zachovaný právny štát. Tieto myšlienky sú priamo vyjadrené v čl. 1 ods. 1 a 2 ústavného zákona o bezpečnosti štátu (body 29 a 30 tohto nález).

42. Súčasťou ústavnej obozretnosti voči núdzovému stavu a obdobným stavom je aj právomoc ústavného súdu v osobitnom type konania preskúmať vyhlásenie núdzového stavu (čl. 129 ods. 6 ústavy a § 189 a nasl. zákona o ústavnom súde). Ústavný súd musí byť pri preskúmaní núdzového stavu podozrievavý. Je povinný zvlášť citlivo vnímať signály, ktoré by naznačovali zásah do samotnej štruktúry ústavnosti. Zároveň je ústavný súd štandardne povinný preveriť formálne náležitosti, prípadne dôvodnosť vyhlásenia núdzového stavu. Ústavný súd by v rámci zákazu svojvôle musel zasiahnuť, ak by zistil, že núdzový stav bol vyhlásený z iných dôvodov, než v čl. 5 pripúšťa ústavný zákon o bezpečnosti štátu.

43. Núdzový stav môže byť vyhlásený len za podmienky, že „došlo alebo bezprostredne hrozí, že dôjde k ohrozeniu života a zdravia osôb, a to aj v príčinnej súvislosti so vznikom pandémie, ohrozením životného prostredia alebo s ohrozením značných majetkových hodnôt v dôsledku živelných pohromy, katastrofy, priemyselnej, dopravnej alebo inej prevádzkovej havárie“ (čl. 5 ods. 1 ústavného zákona o bezpečnosti štátu). Núdzový stav tak môže byť vyhlásený len na základe zákonom ustanovených dôvodov a posúdenie, či tieto dôvody nastali a či vyžadujú vyhlásenie núdzového stavu, vyžaduje tiež expertné, koncepčné a v konečnom dôsledku politické uváženie. Ústavný súd preto deklaruje, že vláda (ako vrcholný exekutívny orgán s rozsiahlymi, vecne súvisiacimi kompetenciami) je v lepšej pozícii posúdiť takéto okolnosti a za toto posúdenie a dôsledky svojho (pozitívneho, ale aj negatívneho) rozhodnutia o tom, či vyhlási núdzový stav, je demokraticky zodpovedná. Úlohou ústavného súdu v tomto konaní je v zásade posúdiť len základnú racionalitu širšieho skutkového základu a zistiť, či nejde

o zjavne neprimeranú reakciu exekutívy. Ústavný súd neposudzuje, ako optimálne má byť núdzový stav rozhodnutím vlády vymedzený, s výnimkou zásahu proti zjavne neprimeranému rozsahu aktivity vlády pri obmedzovaní základných práv a ukladaní povinností. Uvedené vyplýva z princípu delby moci, ale nepriamo aj zo zákonom ustanovenej 10-dňovej lehoty na rozhodnutie. Skutočnosť, že ústavný súd je na jednej strane k núdzovému stavu podozrievavý a na druhej strane necháva vláde široký priestor, nie je protirečením, ale ide o osobitosť a podstatu daného konania.

44. Na základe ústavného zákona o bezpečnosti štátu možno vo všeobecnosti po vyhlásení núdzového stavu rozhodnutím vlády obmedziť tam vymenované základné slobody a uložiť povinnosti (čl. 5 ods. 3), a to tým spôsobom, že sa rozhodnutím vlády priamo určí, aké právo a v akom rozsahu je obmedzené alebo aká povinnosť sa ukladá. Ustanovené riešenie je odlišné v porovnaní s dočasnou derogáciou práv, ktorú umožňuje čl. 15 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd na základe notifikácie Rade Európy. V čase od marca do mája 2020 notifikovalo derogáciu práv viacero štátov Rady Európy.“ ... „60. Ustanovenie čl. 5 ods. 3 ústavného zákona o bezpečnosti štátu ustanovuje výslovne MOŽNOSŤ, nie povinnosť, obmedziť základné práva alebo uložiť povinnosti (V čase núdzového stavu možno v nevyhnutnom rozsahu a na nevyhnutný čas podľa závažnosti ohrozenia obmedziť základné práva a slobody a uložiť povinnosti). Aj touto skutočnosťou argumentuje aj vláda vo svojom vyjadrení. Rovnako čl. 11 ods. 1 ústavného zákona o bezpečnosti štátu vymedzuje tri druhy rozhodnutí vlády súvisiacich s núdzovým stavom: (a) rozhodnutie o vyhlásení núdzového stavu, (b) rozhodnutie o skončení núdzového stavu a (c) rozhodnutie o obmedzení základných práv a slobôd a uložení povinností (to nevyučuje, že rozhodnutie o vyhlásení a obmedzení nemôže byť v jednom uznesení). Napokon túto koncepciu naznačuje aj dôvodová správa k čl. 5 ústavného zákona o bezpečnosti štátu: „V súlade s princípom pozitívneho vymenovania sa v odseku 3 návrhu ústavného zákona vymedzuje súpis základných práv a slobôd, ktoré môže vláda Slovenskej republiky obmedziť na ohrozenom území pri vyhlásení núdzového stavu alebo počas jeho trvania. Vláda Slovenskej republiky môže tak urobiť len v nevyhnutnom rozsahu a na nevyhnutný čas podľa závažnosti ohrozenia. V nadväznosti na čl. 51 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky zveruje návrh ústavného zákona vláde Slovenskej republiky právomoc obmedziť taxatívne vymenované základné práva a slobody, a to s cieľom riešiť núdzový stav v štáte. Vláda Slovenskej republiky môže obmedziť všetky podmienky práva a slobody súčasne alebo len niektoré z nich, pričom je pri rozhodovaní o tomto rozsahu viazaná závažnosťou ohrozenia bezpečnosti v súvislosti s núdzovým stavom. Všetky citované základné práva a slobody však možno obmedziť len v nevyhnutnom rozsahu a na nevyhnutný čas.“ Z čl. 5 ods. 3 a čl. 11 ods. 1 ústavného zákona o bezpečnosti štátu teda vyplýva, že vláda môže počas núdzového stavu obmedziť základné práva tak, ako to bolo na základe uznesenia č. 114/2020, ale nie je povinná tak urobiť (porov. historicky § 4 zákona č. 300/1920 Sb. o mimořádných opatřeních, ktorý, naopak, explicitne stanovoval povinnosť obmedzenia).

61. Ak vláde postačuje, aby núdzovým stavom aktivovala iné procesy (porov. Predbežná správa o opatreniach prijatých v členských štátoch Európskej únie v dôsledku krízy COVID-19 a ich vplyv na demokraciu, právny štát a základné práva, prijatá Benátskou komisiou na jej 124. plenárnom zasadnutí, bod 28), než priame obmedzenia ľudských práv, tak túto možnosť nevyužije a ľudské práva z pohľadu obmedzenia priamo ústavným zákonom o bezpečnosti štátu ostávajú v štandardnom režime, ako keď núdzový stav vyhlásený nie je.

62. Ako už bolo uvedené, na základe núdzového stavu možno fakultatívne uznesením vlády priamo obmedziť základné práva alebo uložiť povinnosti. Okrem toho sa vo viacerých ustanoveniach právneho poriadku nachádza pojem, resp. okolnosť núdzového stavu, ktorý v prípade vyhlásenia spôsobuje predvídané následky, pričom existencia a povaha aktivačných účinkov núdzového stavu v konkrétnom právnom predpise sú po vyhlásení núdzového stavu niekde jednoznačné a na iných miestach je potrebné ich interpretovať.“

... „73. Ústavný súd taktiež preskúmal napadnuté nariadenie vlády, avšak výlučne z perspektívy konania o súlade rozhodnutí nadväzujúcich na rozhodnutie o vyhlásení núdzového stavu (čl. 129 ods. 6 ústavy) a len v rozsahu dôvodov obsiahnutých v návrhu generálneho prokurátora (§ 45 zákona o ústavnom súde), konkrétne z hľadiska prítomnosti právneho základu na jeho prijatie. Generálny prokurátor namietal, že vláda nemala splnomocnenie na prijatie vládneho nariadenia, pretože obmedzenia podľa napadnutého nariadenia vlády musia byť previazané s obmedzeniami podľa čl. 5 ústavného zákona o bezpečnosti štátu. A keďže vláda neobmedzila základné práva rozhodnutím podľa čl. 5 ods. 3 ústavného zákona o bezpečnosti štátu, nemohla ani prijať napadnuté nariadenie vlády. Ústavný súd už uviedol, že vyhlásenie núdzového stavu právne obstojí aj bez súčasného stanovenia obmedzení práv. Vzhľadom na ústavným súdom vyslovenú ústavnú konformitu vyhlásenia núdzového stavu napadnutému nariadeniu vlády nechýba formálna právna opora, pričom, ako už bolo vysvetlené v uznesení ústavného súdu o prijatí návrhu na ďalšie konanie, ide zároveň o špecifickú formu ukladania povinností podľa čl. 5 ods. 3

ústavného zákona o bezpečnosti štátu. Napokon, pri nariadení vlády, ktoré z hľadiska svojho obsahu vychádza ešte viac než samotný núdzový stav z expertných úvah a má nielen ľudskoprávnu, ale aj značne technickú povahu, platí, že ústavný súd by mal byť zdržanlivý v prieskume a intervenovať len pri vybočení z rámca núdzového stavu, čo v predmetnom prípade nenastalo.“

...

(Nález ÚS SR sp. zn. PL ÚS 22/2020)

„113. Skúmanie povinnosti testovania si vyžaduje zohľadniť, že v praxi núdzových stavov nemožno vylúčiť situácie, keď snaha vlády o dôsledné rešpektovanie nevyhnutnosti aprobovaného obmedzenia jedného základného práva vyvolá sekundárne inváziu aj do iného základného práva (obmedzenie slobody pohybu a pobytu a v tejto línii potom sekundárne aj obmedzenie nedotknuteľnosti osoby), ktoré buď je, alebo nie je zahrnuté do taxatívneho výpočtu podľa čl. 5 ods. 3 a 4 ústavného zákona o bezpečnosti štátu. Druhovo popísaných situácií môže byť veľké množstvo a ak by vláda bola limitovaná za každých okolností požiadavkou, podľa ktorej môže 32 obmedzenia využiť, len ak tým (hoci nepriamo) nezasiahne do iného základného práva alebo slobody (napr. aj do základného práva vlastníť majetok, náboženskej slobody a pod.), tak by sa pružnosť a efektívnosť jej rozhodovania v krízových situáciách (čo je účel konceptu krízových stavov podľa ústavného zákona o bezpečnosti štátu) natoľko ohromila, že je diskutabilné, či by sa zmysel obmedzovania základných práv a slobôd regulovaného v krízových stavoch, a tým aj účel ústavného zákona podstatne nepoprel. Ústavný súd tu nerezignuje na zásadný účel svojho postavenia v ústavnom systéme Slovenskej republiky, ktorým je aj účinná ochrana základných práv a slobôd. Nemohol by akceptovať také sekundárne dopady na základné práva a slobody, ktoré by v realizačnej rovine vecne vôbec nesúviseli s primárnym obmedzením aprobovaným ústavným zákonom o bezpečnosti štátu, a tým by sa dostali do konfliktu s požiadavkou nevyhnutnosti ako ústavným kritériom ich hodnotenia.

114. Ústavný súd skôr ako na izolovane a formálne chápanú povinnosť nazerá na testovanie ako na súčasť súboru pravidiel obmedzujúcich slobodu pohybu a pobytu formou zákazu vychádzania (časť C.1 napadnutého uznesenia vlády). Z tohto generálneho obmedzenia vláda zaviedla výnimky, ktoré svojou priamou realizačnou nadväznosťou na všeobecné pravidlo (zákaz vychádzania) dotvárajú jeho celkovú skutočnú podobu. Testovanie je povinnou podmienkou, ktorá je svojou povahou zjavne prejavom snahy o rešpektovanie požiadavky nevyhnutnosti obmedzovania slobody pohybu a pobytu zákazom vychádzania (tej nevyhnutnosti, o ktorej hovorí ústavný zákon o bezpečnosti štátu). Ide o diagnostický zákrok, ktorý prispieva k čo najvčasnejšej novej identifikácii infikovaných, a tým umožňuje na celkom adresnej báze podrobiť ich nadväzujúcim obmedzeniam (karanténa) efektívne brániacim ďalšiemu šíreniu infekcie.

115. Pri komplexnom hodnotení podmienky testovania pritom nemožno opomíňať, že (ako to aj vláda vo vyjadrení zdôrazňuje) negatívny test nepodmieňuje prípady výnimiek, ktoré svojou povahou mieria na záujmy a hodnoty najväčšie kolidujúce s ochranou verejného zdravia ako legitímnym cieľom v pandemickej situácii. Ide o prípady odvrátenia bezprostredného nebezpečenstva pre zdravie a život, poskytovania starostlivosti a pomoci pre odkázané osoby, obstarania nevyhnutných životných potrieb, pobytu a pohybu vo voľnej prírode v rámci určeného územia na účel telesného a psychického oddychu (strana 11 vyjadrenia vlády). Rovnako nemožno opomenúť, že v prípade pozitívneho vývoja epidemickej situácie COVID AUTOMAT predpokladá postupné a primerane adresné uvoľňovanie testovania ako povinnej podmienky na uplatnenie výnimiek zo zákazu vychádzania. Z tohto hľadiska potom ústavný súd nedospel k záveru, že vláda podmienením niektorých výnimiek zo zákazu vychádzania negatívnym výsledkom testu dostatočne nerešpektovala požiadavku nevyhnutnosti (racionality) formulovanú ústavným zákonom. S istotou tu nejde o podmienku reflektujúcu akúkoľvek svojvoľu vlády.

116. Preto ústavný súd vníma podmienenie výnimky negatívnym výsledkom testu ako snahu vlády o hľadanie riešenia rešpektujúceho v rovine ústavnoprávnej požiadavky nevyhnutnosti obmedzovania slobody pohybu a pobytu. Popísaný postoj s istotou nemožno kvalifikovať ako formálne porušujúci čl. 16 ods. 1 alebo čl. 23 ods. 1 ústavy ani čl. 5 ods. 3 písm. a) v spojení s odsekom 4 ústavného zákona o bezpečnosti štátu. Už vôbec v tejto súvislosti nemožno uvažovať o navrhovateľom naznačenej kolízii so základným právom nebyť podrobený krutému, neľudskému či ponižujúcemu zaobchádzaniu podľa čl. 16 ods. 2 ústavy, ktoré napokon generálny prokurátor 33 do návrhového petitu ani nepojal. Realizácia testovania, hoci je spätá so zásahom do telesnej integrity osoby, nevykazuje charakter zásahu relevantného z hľadiska čl. 16 ods. 2 ústavy. V časti namietajúcej rozpor napadnutého uznesenia vlády s čl. 23 ods. 3 ústavy ústavný súd o vyhovení návrhu generálneho prokurátora nemohol uvažovať, pretože označené ustanovenie ústavy zakotvuje osobitnú limitačnú klauzulu neuplatniteľnú v období núdzového stavu obmedzujúceho práve slobodu pohybu a pobytu (pozri bod 69 odôvodnenia tohto nálezu).“

21. Podľa čl. 144 ods. 2 Ústavy SR má súd povinnosť podať návrh na začatie konania o súlade právnych predpisov podľa čl. 125 ods. 1 Ústavy SR len vtedy, ak na základe odôvodnenej úvahy dospel k názoru o potrebe takéhoto procesného postupu. Vzhľadom na skutočnosť, že citovanými nálezmi ÚS SR bol vyslovený súlad (sťažovateľom namietaných) dotknutých uznesení vlády o vyhlásení a predĺžení núdzového stavu s referenčnými normami ústavného zákona o bezpečnosti štátu a Ústavy SR, kasačný súd nevzhladol dôvod obracať sa v rámci kasačného konania na Ústavný súd SR s vyhodnotením identickej otázky. Návrh sťažovateľa na prerušenie konania preto vyhodnotil ako nedôvodný.

22. Kasačný súd záverom upriamuje pozornosť na skutočnosť, že v posudzovanej veci sa nachádzame v právnom režime správneho trestania, teda oblasti, v ktorej sa uplatňuje plná jurisdikcia správneho súdu preskúmavajúceho administratívne rozhodnutie sankčného charakteru. Stotožňujúc sa so správnym súdom kasačný súd konštatuje, že zistenie skutkového stavu v prejednávanej veci bolo dostatočné na riadne posúdenie veci a skutkový základ napadnutého rozhodnutia je v súlade s obsahom administratívneho spisu, nakoľko z podkladov rozhodnutia možno spoľahlivo dospieť k preukázanému záveru, že boli naplnené všetky znaky skutkovej podstaty priestupku podľa § 32 ods. 1 písm. a) zákona o civilnej ochrane. V tejto súvislosti súhlasí so záverom správneho súdu o primeranosti uloženej sankcie, ako aj o nezistení porušenia základných zásad trestného konania ani zásad ukladania trestov uplatniteľných aj pri posudzovaní sankcie uloženej za dotknutý priestupok.

23. K námietke derogácie zákona o civilnej ochrane obyvateľstva prijatím ústavného zákona o bezpečnosti štátu kasačný súd podotýka, že v čase spáchania skutku, ako aj rozhodovania o uložení sankcie išlo o platný právny predpis a nedodržanie povinností ním ustanovených podlieha(lo) vyvedeniu sankčnej zodpovednosti zo strany príslušných orgánov. Sťažovateľova domnelá predstava o jeho neexistencii nezodpovedá reálnemu stavu a ani nenachádza základ v konkrétnom právnom akte, ktorým by sa mal tento zákon zrušovať.

24. K námietke vadného doručovania písomností v konaní pred prvostupňovým orgánom kasačný súd uvádza, že tento postupoval v súlade so zákonom, keď všetky dôležité písomnosti v konaní adresoval priamo sťažovateľovi na adresu jeho trvalého pobytu. Skutočnosť, že žiadal o ich doručovanie menovite na adresy iných osôb, nemohla byť prvostupňovým orgánom zohľadnená, keďže sťažovateľ napriek predchádzajúcej výzve nedoložil písomné splnomocnenie na zastupovanie jeho osoby inou osobou. Kasačný súd preto postup konajúceho orgánu pri doručovaní vyhodnotil ako zákonný, neindikujúci porušenie práva sťažovateľa obhajovať sa sám v spojení s právom na určenie adresy na doručovanie písomností.

25. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti kasačný súd námietky sťažovateľa uvedené v kasačnej sťažnosti považoval za nespôsobilé spochybníť vecnú správnosť napadnutého rozhodnutia správneho súdu. Preto kasačnú sťažnosť podľa § 461 SSP ako nedôvodnú zamietol.

26. O náhrade trov kasačného konania rozhodol kasačný súd tak, že sťažovateľovi, ktorý v tomto konaní nemal úspech, ich náhradu nepriznal (§ 467 ods. 1 SSP a analogicky podľa § 167 ods. 1 SSP) a žalovanému náhradu trov konania nepriznal, lebo to nemožno spravodlivo požadovať (§ 467 ods. 1 SSP a analogicky podľa § 168 SSP).

27. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0 (§ 139 ods. 4 prvá veta SSP).

Ústavný zákon o bezpečnosti štátu (zákon č. 227/2002 Z. z.) explicitne neustanovuje právomoc vlády v čase vyhláseného núdzového stavu uložiť povinnosť testovania sa na COVID-19 (resp. iné ochorenie) počas prepuknutej pandémie. Dáva však vláde právomoc obmedziť slobodu pohybu (čl. 5 ods. 3 písm. g) s tým, že súčasťou výkonu takto priznanej právomoci je aj určenie spôsobu realizácie obmedzenia tohto základného práva vrátane stanovenia výnimiek (napr. spojených s uložením konkrétnej povinnosti), a to v závislosti od špecifík tej-ktorej mimoriadnej situácie. V uvedenom prípade takýmto spôsobom vláda obmedzila slobodu pohybu zavedením zákazu vychádzania, a zároveň stanovila z tohto obmedzenia výnimku pre tých, ktorí preukážu negatívu na ochorenie COVID-19, resp. jeho prekonanie.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu opravný prostriedok nie je prípustný.